

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

A1.

1. Χαρίλαος Τρικούπης – γ. Αρχή της δεδηλωμένης
2. Μητροπολίτης Χρύσανθος – α. Διοίκηση Τραπεζούντας (1916-1918).
3. –
4. –
5. Αλέξανδρος Κουμουνδούρος – ε. Αιτήματα της «Νέας Γενιάς»
6. –
7. Κ. Κωσταντινίδης – β. Χάρτης της Δημοκρατίας του Πόντου
8. Αλέξανδρος Ζαΐμης – δ. Ίδρυση της Πολιτοφυλακής της Κρήτης .

A2.

α. Εθνικόν Κομιτάτου : Σελ: 77 «Το Εθνικόν Κομιτάτον , υπό τον Ε Δεληγιώργη ... στην Οθωμανική αυτοκρατορία» .

β. Ομάδα των Ιαπώνων : Σελ: 86 «Το μοναδικό νέο πολιτικό ... διαλύθηκε το 1908».

γ. Φροντιστήριο της Τραπεζούντας : Σελ: 248 «Το Φροντιστήριο της Τραπεζούντας που είχε ιδρύσει ... της εθνικής τους συνείδησης» .

ΘΕΜΑ Β1

Σελίδα 210 «Κάτω από τις συνθήκες αυτές , τα πολιτικά πράγματα ... το λαό σε αποχή» ή μέχρι και το τέλος της β παραγράφου. Συμπεριλαμβάνουμε στην απάντηση μας ολόκληρη την δεύτερη παράγραφο υπό την προϋπόθεση ότι η φράση στο τέλος του 1904 σχετίζεται με την αποχή στην οποία κάλεσε τον λαό η Ηνωμένη Αντιπολίτευση

ΘΕΜΑ Β2

Σελ : 90-91 «Το πρώτο εξάμηνο του 1911 ψηφίστηκαν ... περισσότερο χρόνο για κοινοβουλευτικές συζητήσεις».

ΘΕΜΑ Γ1

Η κυρίως ιστορική γνώση προκύπτει από την ενότητα 1 σελ 160-161 η οποία πρέπει να συμπεριληφθεί ολόκληρη .

Κάνουμε μια προαιρετική εισαγωγή από τη σελίδα 150 του σχολικού βιβλίου και χρησιμοποιούμε τις ιστορικές γνώσεις από τις σελίδες 160-161 και το κεφάλαιο 1 για την αποζημίωση των ανταλλαξίμων:

Οι ανταλλάξιμοι σύμφωνα με τη σύμβαση ανταλλαγής είχαν δικαίωμα να πάρουν από το κράτος στο οποίο μετανάστευαν, ως αποζημίωση, περιουσία ίσης αξίας με την ακίνητη περιουσία που εγκατέλειπαν φευγοντας.

Όπως είδαμε, η σύμβαση ανταλλαγής των πληθυσμών μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας προέβλεπε την αποζημίωση των ανταλλάξιμων προσφύγων για τις περιουσίες που εγκατέλειψαν στις πατρίδες τους, από το κράτος υποδοχής. Το έργο της εκτίμησης της αξίας των εκατέρωθεν περιουσιών που εγκαταλείφθηκαν ανέλαβε η Μικτή Επιτροπή. Για να βοηθήσει το έργο της ελληνικής αντιπροσωπείας στη Μικτή Επιτροπή, συστάθηκε το 1924 η Γενική Διεύθυνση Ανταλλαγής Πληθυσμών που υπαγόταν στο Υπουργείο Γεωργίας. Για την αποτελεσματικότερη λειτουργία της ιδρύθηκαν κατά τόπους γραφεία ανταλλαγής πληθυσμών.

Το έργο της εκτίμησης των περιουσιών προχωρούσε αργά και η δυσφορία προσφυγικού κόσμου που βρισκόταν σε απόγνωση, μεγάλωνε. Έτσι, υιοθετήθηκε η λύση να δοθεί μια προκαταβολή μέχρι την τελική αποπληρωμή της αξίας της περιουσίας που εγκαταλείφθηκε στην Τουρκία, αφού πρώτα το ελληνικό Δημόσιο προέβαινε σε προσωρινή εκτίμησή της. Η Εθνική Τράπεζα ανέλαβε να πλήρωσει στους ανταλλάξιμους την προκαταβολή αυτή.

Τα παραπάνω επιβεβαιώνει και το παράθεμα από την *Ιστορία του Νέου Ελληνισμού* αφού αναφέρεται ότι για να επιταχυνθεί η διαδικασία της αποζημίωσης, χωρίς την υπέρμετρη επιβάρυνση του ελληνικού κράτους προκρίθηκε η λύση της έκδοσης ομολογιών με την εγγύηση του ελληνικού Δημοσίου. Σύμφωνα με το παράθεμα, το 20% αυτής της προσωρινής αποζημίωσης δόθηκε σε μετρητά, ενώ το υπόλοιπο δόθηκε σε ομολογίες και παρά την προσωρινή απάλυνση της δυσφορίας των προσφύγων η λύση αυτή δεν έκλεισε το ζήτημα.

Η προσωρινή εκτίμηση των περιουσιών έγινε με βάση τις δηλώσεις που υποβλήθηκαν στα κατά τόπους Γραφεία Ανταλλαγής. Οι αιτήσεις των δικαιούχων θα εξετάζονταν από ειδικές επιτροπές προσφύγων, συμπατριωτών των ενδιαφερομένων. Εάν θεωρούνταν ανακριβείς, προβλεπόταν η αναθεώρησή τους από ένα Ανώτατο Συμβούλιο. Καθορίστηκαν επίσης τα περιουσιακά στοιχεία για τα οποία καταβαλλόταν αποζημίωση. Η προκαταβολή θα δινόταν σε αυτούς που δεν είχαν μέχρι τότε αποκατασταθεί.

Τα παραπάνω επιβεβαιώνει και συμπληρώνει το κείμενο για την αποζημίωση των ανταλλαξίμων. Αναφέρει συγκεκριμένα συμπληρωματικά ότι ένας σημαντικός αριθμός των προσφύγων βρέθηκαν εκπρόθεσμοι στις αιτήσεις τους για την αποζημίωση. Τα περιουσιακά στοιχεία καθορίζονται με πρώτο περιουσιακό στοιχείο που μπορεί να αποζημιωθεί, τα αστικά και αγροτικά ακίνητα. Το δεύτερο είναι η κινητή περιουσία που δεν πουλήθηκε επί τόπου και δεν μεταφέρθηκε στην Ελλάδα. Και το τρίτο στοιχείο αποτελούν τα καλλιεργημένα κτήματα μαζί με τα προϊόντα και τα έσοδα που θα έβγαζε από αυτά. Επιβεβαιώνεται επίσης ότι η προκαταβολή θα δινόταν σε όσους δεν είχαν αποκατασταθεί μέχρι την υποβολή της αίτησης, διευκρινίζοντας ότι η προσωρινή στέγαση στους οικισμούς της ΕΑΠ και του κράτους δε θεωρούνταν αποκατάσταση.

Για την οριστική εκτίμηση των περιουσιών που εγκαταλείφθηκαν στην Τουρκία συστάθηκαν πρωτοβάθμιες επιτροπές εκτίμησης και δευτεροβάθμιες επιτροπές για τα προβλήματα που πιθανώς θα ανέκυπταν. Σύμφωνα με το παράθεμα, οι πρωτοβάθμιες επιτροπές εκτίμησης ήταν 1.114 που αντιστοιχεί περίπου σε μία ή περισσότερες για τις 934 χριστιανικές κοινότητες της Τουρκίας. Αλλά λόγω των προβλημάτων που ανέκυψαν δημιουργήθηκαν 52 δευτεροβάθμιες επιτροπές, 31 στην Αθήνα και 21 στην επαρχία. Το Μάιο του 1927 δημιουργήθηκαν επίσης 20 δευτεροβάθμιες επιτροπές που ονομάζοντας εφετεία της ανταλλαγής, 8 στην Αθήνα και 12 στην επαρχία. Με την πάροδο του χρόνου η ολοκλήρωση του έργου της εκτίμησης των περιουσιών φαινόταν όλο και πιο μακρινή. Το έργο ήταν τεράστιο και επιπλέον, η όλη διαδικασία υπονομευόταν από την τουρκική πλευρά. Γι' αυτό και οι προσφυγικές οργανώσεις ζητούσαν την πλήρη αποζημίωση των ανταλλαξίμων σύμφωνα με τη σύμβαση της Λοζάνης. Το θέμα αυτό στα επόμενα χρόνια έλαβε σοβαρές πολιτικές διαστάσεις και έγινε αντικείμενο πολιτικής εκμετάλλευσης.

ΘΕΜΑ Γ2

Η ιστορική γνώση αφορά στην ενότητα 8 του σχολικού βιβλίου σελ. 53 η οποία πρέπει να συμπεριληφθεί ολόκληρη στην απάντηση .

Ενδεικτική απάντηση

Το 1927 , με αφορμή το αίτημα της Ελλάδας στην Κοινωνία των Εθνών ... εφαρμογή της κυβερνητικής οικονομικής πολιτικής .Αυτό εξάλλου σύμφωνα με το παράθεμα «απαιτούσε» το Πρωτόκολλο της Γενεύης που παραχωρούσε στη τράπεζα το ρόλο του τραπεζίτη της Ελληνικής κυβέρνησης . Από την πλευρά του το κράτος είχε την υποχρέωση να «τοποθετήσει» στην Τράπεζα της Ελλάδος το σύνολο τόσο των εισπράξεων όσο και των πληρωμών προς κάθε κατεύθυνση .

Παρά τις αντιδράσεις της Εθνικής Τράπεζας ... ένα χρόνο αργότερα. Στα πλαίσια της ίδρυσης και λειτουργίας σύμφωνα πάντα με την πηγή το καταστατικό διασφάλιζε την ανεξάρτητη λειτουργία του νέου τραπεζικού-οικονομικού οργανισμού από πολιτικές παρεμβάσεις κάτι που αποτελούσε καινοτομία για την εποχή . Την ίδια στιγμή καθόριζε την «κάλυψη» των τραπεζογραμμάτων που διακινήθηκαν στο 40% της αξίας τους . Η κάλυψη αυτή στηριζόταν στο χρυσό αλλά και στο συνάλλαγμα που είχε την δυνατότητα να μετατραπεί σε χρυσό.

Η διοίκηση ήταν έργο του διοικητικού συμβουλίου της τράπεζας το οποίο απαρτιζόταν από τον διοικητή τον υποδιοικητή και άλλα εννέα μέλη εκ των οποίων τα τρία προερχόταν από τον εμποροβιομηχανικό κόσμο και άλλα τρία από τις τάξεις των αγροτών . Η κυβέρνηση σύμφωνα με το περιεχόμενο της πηγής μπορούσε να διορίζει έναν επιτροπο ενώ πρώτος διοικητής και υποδιοικητής αντίστοιχα ήταν οι Διομήδης και Τσουδερός .

Βασικός στόχος της νέας τράπεζας ήταν η παροχή εγγυήσεων για σίγουρη μετατροπή του νομίσματος . Για να το πετύχει αυτό η τράπεζα της Ελλάδος απέκτησε το προνόμιο της αποκλειστικής έκδοσης τραπεζογραμμάτων ενώ απαιτούσε έλεγχο στην κυκλοφορία του νομίσματος .Αν η τράπεζα δεν είχε θετικά αποτελέσματα στην αποστολή της το καταστατικό ίδρυσης , της αφαιρούσε τα προνόμια που αποκλειστικά είχε.

Πολύ γρήγορα ... τη Ν. Υόρκη το 1929.

ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΤ.

Η πρώτη ομάδα θεμάτων δεν δείχνει να παρουσιάζει ιδιαίτερη δυσκολία για τους μαθητές αφού τα θέματα είναι βατά ξεκάθαρα χωρίς ασάφειες ή άλλες δυσκολίες . Στην Β ΟΜΑΔΑ θεμάτων το ίδιο ξεκάθαρο είναι το ιστορικό πλαίσιο που πρέπει να αξιοποιηθεί σε κάθε ένα από τα δύο παραθέματα. Στην δεύτερη πηγή θέμα Δ1 ένα από τα υποερωτήματα που αφορά στην οργάνωση της τράπεζας της Ελλάδος πρέπει να απαντηθεί μόνο μέσα από το περιεχόμενο της πηγής αφού δεν υπάρχουν στοιχεία στο ιστορικό κείμενο. Έτσι θα πρέπει να << δοκιμαστεί>> η κριτική ικανότητα και κατανόηση του μαθητή σε αυτό το σημείο .

Συνολικά τα θέματα δίνουν την δυνατότητα σε ένα καλά προετοιμασμένο μαθητή να συγκεντρώσει υψηλή βαθμολογία .

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΘΕΜΑΤΩΝ

Στεμπίλης Δημήτρης, Κακογεώργος Λάμπρος - Ιστορικοί

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗΣ - ΗΛΙΟΥΠΟΛΙΣ